

зв'язок, або фідбек, та шеринг, групові тренінги та вправи, перегляд різноманітних мультиплікаційних фільмів. Показниками успішної соціальної адаптації школярів з внутрішньо переміщених сімей виступає достатній соціальний статус індивіда в певному середовищі, його психологічне задоволення цим середовищем і його найбільш важливими елементами, зокрема, задоволення навчанням, спілкуванням, побутом, їх організацією, умовами, змістом, формами тощо.

Список використаних джерел:

1. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України : посіб. для практиків соціальної сфери / Л. А. Мельник та ін. ; за ред. Л. С. Волинець. Київ : ТОВ Видавничий дім Калита, 2015. 72 с.
2. Петришин Л. Й., Лещук Г. В. Змістові аспекти соціально-педагогічної роботи із вимушеними переселенцями та їх сім'ями в сучасних соціальних умовах. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія, 2016. № 1(11). С. 40-46
3. Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту: навч.-метод. посіб. заг. ред. К. Левченко, В. Панок, І. Трубавіна. К. : Агентство Україна, 2015. 176 с.
4. Сімоненко О. Б. Емоційний стан дітей, які знаходяться в умовах інформаційного тиску. Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя. 2023. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.26441> (дата звернення: 02.10.2025).
5. Одарич О. І. Технології соціальної роботи з адаптації дітей внутрішньо переміщених осіб. 2023. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/.pdf> (дата звернення: 03.10.2025).
6. Трубавіна І. М. Проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні як основа соціально-педагогічної роботи з ними. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 8. С. 434-446. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_8_53 (дата звернення: 03.10.2025).
7. Дані Міністерства соціальної політики України. URL: <https://skilky-skilky.info/za-ostanni-5-misiatsiv-kilkist-vpo-zmenshylasia-na-32-4-tysiachi-osib/> (дата звернення: 05.10.2025).

Yuliia Hradyska,

*First-level higher education student,
specialty 275 Transportation Technology (on Road Transport)
State Biotechnological University*

Scientific advisor: *Dmytro Levkin,*
*Candidate of Engineering Science, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Physics and Mathematics
State Biotechnological University*

PROBLEMS OF SOCIAL PEDAGOGY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CHALLENGES

Problem statement. Among the problems of social pedagogy, we highlight the adaptation of first-year students to studying at universities in Ukraine. For yesterday's high school students, the transition to studying at universities in Ukraine is often associated with certain difficulties. And even if a student was an excellent student in the high school, their academic performance may drop sharply at the institute. This is due not only to the student's unwillingness to study, which is the root cause of poor performance, but also to psychological characteristics and the pace of adaptation to university studies. And while psychological characteristics are mainly influenced by hereditary factors, the pace of adaptation depends on the student themselves. It should be noted that studying at a university is intellectual work, and for effective learning, students need perseverance, motivation, discipline, and self-organization.

Presentation of the main research material. Let us consider how studying at a university differs from studying at school:

- after graduating from school, students consciously choose which university to attend. At universities, supervisors and teachers do not monitor student behavior; studying is based on student motivation;
- classes are divided into lectures, practical/seminar/laboratory classes. During lectures, the teacher reads the theoretical material of the subject to the students, while the students are responsible for taking notes on the material. In practical/seminar classes, student's complete tasks and solve examples, which helps them to assimilate the material covered in the lectures;
- it is not uncommon for a university to consist of several buildings located in different parts of the city, and students have to travel to different buildings for their classes;
- as a rule, university education does not require students to be graded on every class. This gives them the mistaken impression that they do not need to study the material for the next class. However, it is very difficult to learn the material for an entire course before a test or exam [1, 2].

Since the introduction of quarantine restrictions, higher education has been organized in a remote format with extensive use of interactive information platforms. Since February 2022, Ukrainians have been living in conditions where military and government facilities, critical and civilian infrastructure, and Ukrainian economic buildings are subject to rocket and bomb attacks. In these conditions, the preservation of life and support for the health of Ukrainians comes first. After all, how can we talk about academic performance when there is a threat to life in the region where the participants (teachers and students) are located. Let's analyze the features of organizing distance learning in Ukrainian universities:

- the dependence of learning on the availability of electricity and internet connection in the region where the teacher and students are located. Due to power outages caused by enemy rocket and bomb strikes on energy infrastructure, it is often impossible to hold classes at the times specified in the class schedule. In such cases, it is necessary to clearly separate the learning process from the class schedule; teachers can contact students after class to provide

consultations on academic subjects. At the same time, mutual respect between the parties involved in the learning process is important; students should, if possible, refrain from disturbing the teacher outside of class hours and on weekends;

- increased role of student motivation in learning. When teachers and students are located abroad or in different regions of the country, the quality of direct teacher supervision of the learning process declines. This leads to lower student performance in academic disciplines;

- the availability of specific, pre-defined, identical interactive information platforms for participants (teachers and students) to ensure learning;

- in areas of active combat operations and frontline regions, distance learning is conducted not on university premises, but at the location of the participants in the learning process. Teachers and students must meet the conditions necessary for the learning process to take place. If electricity and internet connection are available in the regions where teachers and students are located, participants in the educational process must be provided with messengers (mobile phones, tablets, laptops, computers) necessary for the learning process itself. Unfortunately, teachers themselves must provide themselves with messengers and pay for Internet traffic expenses to conduct training sessions;

- increased time for independent work by students [3, 4].

Conclusions. In the context of the digitalization of all spheres of human activity and the integration of Ukrainian education into the European educational space, the labor market requires not only highly qualified specialists after university education, but also proactive employees who can master new technologies and are ready to improve their qualifications and obtain a second degree. Employers use various methods to motivate employees to improve their professional level and encourage their interest in professional development. Currently, in Ukraine, it is possible to improve one's qualifications at leading universities in Ukraine and Europe without taking time off from work. This will not only maintain the quality of education at the level of 2022, but also, in the long term, accelerate the pace of Ukraine's recovery.

References:

1. Кравченко О., Підвальна Ю., Гедзик А. Адаптація студентів першого курсу до навчання у закладі вищої освіти. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2024. Вип. 1(12). С. 253–267. [https://doi.org/10.31499/2618-0715.1\(12\).2024.305359](https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(12).2024.305359)
2. Дмитрук Л. Адаптація студентів-першокурсників до умов навчання в закладах вищої освіти. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: «Педагогіка і психологія»*. 2024. Вип. 37. С. 32–37. <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2024-77-32-37>
3. Морозова Л. Організація самостійної роботи студентів у закладах вищої освіти України. *Український педагогічний журнал*. 2024. № 4. С. 152–162. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-4-152-162>
4. Levkin D. Features of student-centered learning in higher education institutions of Ukraine. *Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-методичної конференції:*

Валентин Каліцинський

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності «Психологія», Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник: **Марія Шпак,**

Доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ОСІБ, СХИЛЬНИХ ДО ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ

Емоційне вигорання – одна із найактуальніших проблем сучасного суспільства, особливо в умовах соціальної нестабільності, воєнного стану, постійних психологічних навантажень. Цей феномен впливає на широкі верстви населення, зокрема, фахівців соціономічних професій – педагогів, соціальних працівників, медиків, психологів, волонтерів, працівників банківських установ тощо. У зв'язку з цим важливого значення набуває розробка ефективних стратегій соціально-педагогічного супроводу осіб, схильних до емоційного вигорання, що дозволить знизити рівень деструктивних емоційних станів і сприятиме збереженню психічного здоров'я особистості.

А. Широм трактує емоційне вигорання як комплексне явище фізичного, емоційного та когнітивного виснаження організму, що формується під впливом тривалих стресових чинників професійного середовища [7, с. 25]. На думку П. Бріля, емоційне вигорання виникає внаслідок розбіжності між очікуваннями працівника від професійної діяльності та реальною ситуацією на робочому місці.

Дослідник підкреслює, що цей феномен має суто професійну природу і виявляється у зниженні продуктивності праці, негативному емоційному ставленні до колег та демонстрації деструктивних емоційних реакцій [6]. Деякі вчені серед головних причин емоційного вигорання виділяють постійні професійні стреси, емоційну перевтому, хронічне психоемоційне напруження та систематичне робоче перенавантаження [2].

Соціально-педагогічний супровід – це системна діяльність, спрямована на створення умов для особистісного розвитку, збереження психоемоційного благополуччя та профілактику деструктивних станів. У контексті емоційного вигорання